

מסמכי מדיניות: בטיחות, שמירה על פרטיות וזכויות יוצרים

אבטחת מידע

תנאי שימוש הוגן ביצירות למטרת הוראה

בטיחות, שמירה על הפרטיות וזכויות יוצרים

אבטחת מידע

השימוש באמצעים דיגיטליים במוסדות חינוך מתגבר עם הזמן ואיתו גוברים הסיכונים במרחב הסייבר. הצוותים החינוכיים וההורים אינם מודעים לאיומים האורבים למערכות המידע שבהן הם משתמשים, כמו חשיפת נתונים אישיים של הילדים, השבתה של אתר האינטרנט של הגן ואף סחיטה של עובדי ההוראה. משרד החינוך נוקט אמצעים רבים כדי להטמיע חינוך להרגלים בטוחים בסביבות הטכנולוגיות, וכדי להגן על התלמידים ועל הצוותים החינוכיים מפני איומי סייבר ואבטחת מידע. [בפורטל מוסדות חינוך](#) ובמרחב הפדגוגי של [פורטל עובדי ההוראה](#) ניתן מידע רב הנוגע לשמירה ולמידע רגיש, להתנהלות נכונה במרחב הסייבר ולשימוש בשירותי תוכן, ועוד.

מוגנות ואבטחת מידע במרחב המקוון הסינכרוני

המציאות החדשה העלתה צורך בשימוש במרחבי למידה מקוונים סינכרוניים לשמירה על קשר מרוחק. לצד היתרונות בשימוש במרחבים אלו יש צורך להקפיד על כללי מוגנות ובטיחות בעת השימוש בהם.

[בעלון](#) המקוון של משרד חינוך ניתן לקרוא על כללי ההתנהגות הבטוחה בעת הפעלת המרחב המקוון.

מוגנות ואבטחת מידע במרחב המקוון

סביבת עבודה בטוחה בעת למידה משולבת ולמידה מרוחק

בטיחות, שמירה על הפרטיות וזכויות יוצרים

תנאי שימוש הוגן ביצירות למטרות הוראה⁴¹

לצורך שימוש בחומרים באופן ציבורי ופתוח, ככלל, נדרש אישור מבעלי הזכויות או הפנייה ליצירה באמצעות קישור או שימוש ביצירה המוגדרת כמותרת לשימוש ציבורי.⁴²

שימוש בחומרים מהאינטרנט לצורכי הוראה בגן או מרחוק מותר מבלי לבקש רשות מבעלי הזכויות ומבלי לשלם תמורה בהתקיים כל התנאים הבאים:

1. השימוש הוא רק עבור מטרה לימודית כחלק מפעילות חינוכית.
2. השימוש הוא רק בהיקף ובמידה הנדרשים לצורכי ההוראה.
3. מתקיים קשר בין היצירה לתוכן הלימודי.
4. ניתן קרדיט לבעל הזכויות, כלומר, יש לציין את שם היוצר ו/או בעלי היצירה ו/או מתרגם היצירה.
5. במידה שהיצירה נלקחה מפלטפורמה אינטרנטית, יש לציין את המקור ליצירה ובמידת האפשר לציין קישור (לינק, היפר קישור).
6. אתר האינטרנט או הרשת מוגנים בסיסמה ואינם פתוחים לציבור הרחב ומקיימים גישה לציבור הכולל את עובדי ההוראה או את התלמידים, קרוביהם של התלמידים או אנשים אחרים הקשורים במישרין עם פעילותם של מוסדות החינוך, והם בלבד.
7. אישור ההורים לשימוש בתכנים השייכים לתלמידים.⁴³

הנוסח המלא והמחייב של ההנחיות בנושא מופיע [בחוזר המנכל המלא שימוש הוגן ביצירות המוגנות בזכות יוצרים](#).

41. יצירות- סיפורים, שירים (לחן, מילים, עיבוד), תמונות, מאמרים, סרטים, ציורים, מפות, תרשימים וכיו"ב.

42. דף 'תנאי שימוש הוגן ביצירות למטרות הוראה - עבור עובדי ההוראה', מרחב פדגוגי/פורטל עובדי

43. [בחוזר מנכל 'שימוש הוגן ביצירות המוגנות בזכות יוצרים](#)

בטיחות, שמירה על הפרטיות וזכויות יוצרים

פינת ההרהורים

האם כדאי להשתמש ברשת אינטרנט בגן?

רשת האינטרנט בגן הילדים מאפשרת מגוון של פעילויות: חקר עולמות, תקשורת ושיתוף. התכנים המופצים ברשת האינטרנט מוצגים במדיומים שונים – טקסט, תמונות, קולות, תנועה (סרטים ואנימציות), המשמשים כגירוי והרחבה של תהליכי למידה בגן ומציעים מגוון של נקודות מבט. האינטרנט בגן הילדים מנגיש לגננת ולילדים מידע רב ומגוון של פעילויות מתוכננות ושל פעילויות מזדמנות. לדוגמה, צפייה באתרים פיזיים דרך מצלמות המשדרות תמונות כל הזמן, צפייה בסרטוני הדרכה לבנייה וליצירה, ביקור במוזיאונים, ועוד.

כמו כל יציאה מהגן, כך גם ביציאה הווירטואלית חשוב להקפיד על כללי בטיחות וזהירות:

- ❖ לגלוש במערכת המסננת אתרים לא מתאימים.
- ❖ לגלוש במקומות רק אחרי שהצוות בדק את תוכנם.
- ❖ לגלוש בנוכחות מבוגר.

חשוב לזכור!

בהתאם להוראות המשרד להגנת הסביבה חל איסור על שימוש ברשתות אלחוטיות (Wi-Fi) בגן.

בטיחות, שמירה על הפרטיות וזכויות יוצרים

ומה עוד?

1. לשמור על פרטיות הילדים ברשת האינטרנט

- ❖ חשוב להימנע מחשיפת פרטים אישיים מזהים של הילדים והמשפחות כגון: תעודת זהות, מספרי טלפון של הורים, כתובת מגורים ועוד.
- ❖ מומלץ להימנע מהעלאת תצלומים של ילדי הגן לרשת האינטרנט. במידת הצורך יש להחתים את הורי הגן על טופס צילום והעלאת תצלומים לרשת האינטרנט.

[להרחבה: מדריך פרטיות לתלמידים במוסדות חינוך בעידן הדיגיטלי](#)

2. להקפיד על בטיחות הילדים ברשת

- ❖ יש למקם את המכשירים הדיגיטליים בחללים פתוחים המאפשרים קשר עין והשגחה על פעילות הילד. תפקיד המבוגר להשגיח באופן קבוע על פעילות הילד ולתווך במידת הצורך.
- ❖ מומלץ למנוע גישה ישירה לאינטרנט ממסך הבית של המכשיר הדיגיטלי.
- ❖ חשוב להקפיד על הקרנה בטוחה בסרטונים ברשת ללא פרסומות, על-ידי שימוש בסביבות כמו YouTube Kids, VideoLink

להרחבה

- ❖ חווית צפייה בטוחה יותר לילדים [YouTube Kids](#)
- ❖ הדרכה לגננות לשימוש בסביבת [Video Link](#)

בטיחות, שמירה על הפרטיות וזכויות יוצרים

3. להקפיד על שמירה על בריאות הילדים

- ❖ מומלץ להגביל את משך הפעילות הרצופה מול המסך. ההמלצה לגיל הגן (3 - 6) היא שפרק הזמן הרצוף לא יעלה על 10 - 20 דקות, ומשך זמן המסך היומי לא יעלה על שעה אחת.
- ❖ מומלץ להימנע משימוש פסיבי בכל סוגי המסכים (כגון השארת מסך 'דולק' ללא משמעות מסוימת).
- ❖ מומלץ להימנע משימוש במסכים בעת ארוחות ולפני השינה.

- ### 4. כדאי לזכור, כי למבוגר תפקיד חשוב בהדגמת שימוש הולם, בטוח ואתי בטכנולוגיה הדיגיטלית, ולכן מומלץ כבר מגיל גן לשוחח עם הילדים על הסכנות האורבות ברשת. חשוב להעביר מסר ברור, שאין למסור מידע אישי לאחרים. אם בזמן הגלישה מופיע על המסך משהו לא מוכר, על הילדים להפסיק את הפעילות ולפנות מיד למבוגר.

5. לקדם חינוך לאתיקה ולהתנהגות נאותה ברשת

- ❖ לחנך לשמירה על זכויות יוצרים – למשל, לא לפגוע או להשתמש ללא רשות בעבודה של חבר שנעשתה באותו מחשב.
- ❖ לחנך לשמירה על אתיקה בקבוצת ה-WhatsApp של הגן. לדוגמה, לא לשלוח הודעות לא רלוונטיות או כאלה שפוגעות באחר ועוד.
- ❖ לחנך לכללי התנהגות במרחב הווירטואלי הציבורי - לדוגמה, במפגשי Zoom מגיעים בלבוש הולם, מכבדים את החברים בפתיחת מצלמת וידאו, שומרים על מיקרופון כבוי ומפעילים אותו רק במידת הצורך, ועוד.

